ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023

Ξένιος Μάμας
Ανώτερος Λειτουργός
Εργασιακών Σχέσεων

Τι είναι η τηλεργασία και που εφαρμόζεται ο Νόμος;

- Τηλεργασία είναι η σύμβαση ή σχέση εργασίας μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου κατά την οποία η παροχή της εργασίας γίνεται από **απόσταση** με τη χρήση της **τεχνολογίας** και μπορεί να αφορά **πλήρη, μερική ή άλλης μορφής απασχόληση**, η οποία δύναται να παρασχεθεί από εγκαταστάσεις που παρέχονται από τον εργοδότη ή/και από χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
- Εφαρμόζεται **σε όλους τους εργαζόμενους** περιλαμβανομένων αυτών που εργάζονται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης
- Ο Νόμος **δεν εφαρμόζεται στον δημόσιο τομέα**.

Πότε μπορεί να εφαρμοστεί η Τηλεργασία ….

- Όταν συμφωνηθεί μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου διότι είναι **προαιρετική**
- Με **γραπτή συμφωνία** (στην πρόσληψη ή με τροποποίηση της σύμβασης εργασίας (συλλογικής ή ατομικής)

Πέραν από τις πιο πάνω περιπτώσεις και **νοουμένου ότι η φύση της εργασίας παρέχει τη δυνατότητα**, η τηλεργασία εφαρμόζεται:

- **για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας**, μετά από απόφαση του εργοδότη και εφόσον προηγηθεί η έκδοση σχετικού Διατάγματος του Υπουργού Υγείας δυνάμει του περί Λοιμοκάθαρσης Νόμου (π.χ. Covid)
- **μετά από αίτημα του εργαζόμενου, σε περίπτωση που τεκμηριώνεται κίνδυνος στην υγεία του**, ο οποίος αποφεύγεται με τηλεργασία. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, τεκμηριώνεται από εγκεκριμένο ιατρό και ο εργοδότης μπορεί να ζητήσει εξέταση από Ιατρικό Συμβούλιο (ίδιο με Κοινωνικές Ασφαλίσεις).

Κόστος τηλεργασίας

Στο πλαίσιο της παρεχόμενης τηλεργασίας, ο εργοδότης:

- **Αναλαμβάνει το κόστος** της τηλεργασίας, περιλαμβανομένων του κόστους του εξοπλισμού (εκτός εάν συμφωνηθεί να γίνεται χρήση εξοπλισμού του εργοδότη), των τηλεπικοινωνιών, της χρήσης του χώρου εργασίας και της συντήρησης του εξοπλισμού και της αποκατάστασης των βλαβών
- **Παρέχει στον εργαζόμενο την αναγκαία τεχνική υποστήριξη** για την παροχή της εργασίας
- Τα καταβαλλόμενα ποσά για το κόστος τηλεργασίας δεν είναι αποδοχές (για φόρο, ΥΚΑ κ.λ.π.)

Ο Υπουργός, μετά τη διεξαγωγή μελέτης κόστους και διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, καθορίζει το **ελάχιστο ποσό** που ο εργοδότης καταβάλλει εργαζόμενο με τηλεργασία.

Ενημέρωση σχετικά με την τηλεργασία (1)

Εντός **8 ημερών** από την έναρξη της τηλεργασίας εργοδότης **ενημερώνει γραπτώς** για τους όρους εργασίας που αλλάζουν και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

- Λεπτομέρειες για το δικαίωμα **αποσύνδεσης**
- Ανάλυση **κόστους τηλεργασίας** και τρόπο κάλυψης από εργοδότη
- Αναγκαίο **εξοπλισμό** και από ποιον παρέχεται
- Διαδικασίες **τεχνικής υποστήριξης**, συντήρησης και αποκατάστασης των βλαβών
- **Περιορισμούς στη χρήση** εξοπλισμού/εργαλείων και τυχόν κυρώσεις για παράβαση
- **Συμφωνία τηλετοιμότητας** (χρονικά όρια, προθεσμίες ανταπόκρισης)
- Κινδύνους και τα **μέτρα προστασίας** και πρόληψης κατά την τηλεργασία
- Ενέργειες και διαδικασίες για την προστασία και ασφάλεια των **επαγγελματικών δεδομένων** και των προσωπικών δεδομένων του εργαζόμενου
- **Προϊστάμενους** από τους οποίους λαμβάνει οδηγίες

Ενημέρωση σχετικά με την τηλεργασία (2)

- Η ενημέρωση γίνεται σε **έντυπη** μορφή ή σε **ηλεκτρονική** μορφή, εφόσον υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης του εργαζόμενου στις πληροφορίες και νοουμένου ότι οι πληροφορίες μπορούν να αποθηκεύονται και να εκτυπώνονται.
- Ο εργοδότης τηρεί **αποδεικτικά στοιχεία της διαβίβασης και παραλαβής** της σχετικής αλληλογραφίας.
- Τα στοιχεία που δεν είναι εξατομικευμένα στον εργαζόμενο με τηλεργασία γνωστοποιούνται με **κοινοποίηση της σχετικής πολιτικής του εργοδότη** και μέσω ανάρτησης στο εσωτερικό δίκτυο του εργοδότη.

Καθεστώς Απασχόλησης

Συμφωνία για τηλεργασία:

- δεν **μεταβάλλει τον τρόπο** με τον οποίο εκτελείται η εργασία (εκτός από τον χώρο!)
- δεν θίγει το **καθεστώς απασχόλησης / σύμβαση εργασίας** (π.χ. πλήρους, μερικής κ.λ.π).

Μπορεί να **συμφωνηθεί** όπως η τηλεργασία παρέχεται με πλήρη, μερική ή άλλης μορφής απασχόληση, αποκλειστικά από χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη ή σε συνδυασμό με απασχόληση στις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Γενικά **απαγορεύεται δυσμενής διάκριση** σε βάρος εργαζόμενου επειδή εργάζεται ή δεν συναινεί σε εργασία με τη μορφή της τηλεργασίας.

Προστασία εργαζόμενου με τηλεργασία

- Έχουν τα **ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις** με τους συγκρίσιμους εργαζόμενους που εργάζονται χωρίς εντός των εγκαταστάσεων του εργοδότη
- Στα ίδια δικαιώματα **περιλαμβάνονται** ο όγκος εργασίας, τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης, οι επιβραβεύσεις, η πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν στον εργοδότη, η κατάρτιση, η επαγγελματική εξέλιξη, η συνδικαλιστική δράση και η απρόσκοπτη και εμπιστευτική επικοινωνία τους με συνδικαλιστικούς εκπροσώπους.
- Για τα **άτομα με αναπηρίες** υπάρχουν πρόνοιες για την **εύλογη προσαρμογή τους** (διατάξεις του άρθρου 9 του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου)
- Για τα **μειονεκτούντα πρόσωπα** λαμβάνονται υπόψη οι **ειδικές τους ανάγκες** στην εργασία (άρθρο 30 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου)

Ασφάλεια και Υγεία και Αξιολόγηση απόδοσης

Τηρείται η Νομοθεσία για την **Ασφάλεια και Υγεία στην** Εργασία:

- επαρκής **γραπτή εκτίμηση κινδύνων**
- καθορισμός **μέτρων** βάσει της γραπτής εκτίμησης κινδύνων
- παρέχονται **πληροφορίες, οδηγίες και εκπαίδευση** για ασφάλεια και υγεία

Σε σχέση με την **αξιολόγηση απόδοσης:**

- Ο εργοδότης αξιολογεί την απόδοση του εργαζόμενου κατά τρόπο που σέβεται την **ιδιωτική του ζωή** και **προστατεύει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα** του εργαζόμενου.
- **Δεν επιτρέπεται η χρήση κάμερας** για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζόμενου.
- Διενεργεί **εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** και προβαίνει στη διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Δικαίωμα αποσύνδεσης

- Διασφαλίζεται το **δικαίωμα αποσύνδεσης** από τα ηλεκτρονικά μέσα μέσω των οποίων παρέχεται εξ' αποστάσεως εργασία.
- Απαγορεύεται κάθε **δυσμενής διάκριση** σε βάρος εργαζόμενου με τηλεργασία, επειδή άσκησε το δικαίωμα αποσύνδεσης.
- Τα **τεχνικά και οργανωτικά μέσα** που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η αποσύνδεση του συμφωνούνται μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζόμενων
- Τα **τεχνικά και οργανωτικά μέσα** αποτελούν **υποχρεωτικούς όρους της σύμβασης τηλεργασίας**
- Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των δύο μερών, τα **τεχνικά και οργανωτικά μέσα** καθορίζονται από τον εργοδότη και γνωστοποιούνται σε όλους τους εργαζόμενους.

Εξουσίες Υπουργού και Επιτρόπου Προσωπικών Δεδομένων

Υπάρχει η δυνατότητα όπως ο Υπουργός εκδίδει **Διατάγματα** με τα οποία να:

- καθορίζει τους **ειδικότερους κανόνες ασφάλειας και υγείας** κατά την τηλεργασία, καθώς και τα ελάχιστα τεχνικά και οργανωτικά μέσα που εξασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος αποσύνδεσης.
- καθορίζει τη **διαδικασία ελέγχου** εκ μέρους των επιθεωρητών και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή των νομοθεσιών που προβλέπουν για επιθεώρηση της εργασίας.

Για ζητήματα που σχετίζονται με την **προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** κατά τη διεκπεραίωση της τηλεργασίας, απαιτείται η προηγούμενη θετική γνώμη της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Δικαιοδοσία δικαστηρίου

Διαφορές αστικής φύσεως που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών.

Κυρώσεις

Εργοδότης ο οποίος παραβαίνει οποιαδήποτε από τις διατάξεις του Νόμου είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €10.000.

Απαγόρευση υποβάθμισης και ευνοϊκότερες διατάξεις

- Ο Νόμος δεν επηρεάζει νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, καθώς και συλλογικές συμβάσεις που είναι περισσότερο ευνοϊκές για τον εργαζόμενο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση: Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, 1431 Λευκωσία
Ιστοσελίδα: http://www.mlsi.gov.cy/dlr
Ηλ. Ταχυδρομείο: info@dlr.mlsi.gov.cy
Τηλέφωνα: 22 803100, 25 819440, 24 817800, 26 822614